

Saksfremlegg

Arkivreferanse: 2025/2891-3
Saksbehandler: Bjørn-Inge Lange

Saksnummer: 75/25 **Møtedato:** 25.11.2025 **Utvalg:** Plan- og næringsutvalget

Oppstart - områderegulering av Akselberg kalkbrudd - Brønnøy Kalk AS

Vedlegg:

1. Planområde – områderegulering
2. Planinitiativ Akselberg
3. Endringer av planinitiativet

Kommunedirektørens innstilling:

- Brønnøy kommune gir tillatelse at Brønnøy Kalk AS igangsetter en områderegulering for Akselberg kalkbrudd med omland, jfr. plan- og bygningsloven § 12-2. Områdereguleringen skal utarbeides av fagkyndige.
- Forslag til planprogram for områdereguleringen utarbeides av Brønnøy Kalk AS i samarbeid med kommunedirektøren, og det legges frem for Plan- og næringsutvalget for fastsetting, etter gjennomført høring.
- Kommunedirektøren gis fullmakt til å inngå en samarbeidsavtale med Brønnøy Kalk AS, for å avklare fordeling av kostnader og gjennomføring av planarbeidet.

Saksprotokoll i Plan- og næringsutvalget - 25.11.2025 - 75/2025 :

Behandling:

Enstemmig vedtak:

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

- Brønnøy kommune gir tillatelse at Brønnøy Kalk AS igangsetter en områderegulering for Akselberg kalkbrudd med omland, jfr. plan- og bygningsloven § 12-2. Områdereguleringen skal utarbeides av fagkyndige.

- Forslag til planprogram for områdereguleringen utarbeides av Brønnøy Kalk AS i samarbeid med kommunedirektøren, og det legges frem for Plan- og næringsutvalget for fastsetting, etter gjennomført høring.
- Kommunedirektøren gis fullmakt til å inngå en samarbeidsavtale med Brønnøy Kalk AS, for å avklare fordeling av kostnader og gjennomføring av planarbeidet.

Bakgrunn for saken:

Brønnøy Kalk AS har leid inn Asplan Viak til å bistå i arbeidet med ny regulering for kalkbruddet i Akselberg.

Dagens reguleringsplan gir flere utfordringer for fortsatt drift av Akselberg kalkbrudd. Det er særlig én viktig forutsetning som er endret i forhold til forrige reguleringsplanprosess; Det har vist seg å være andre geologiske forhold enn man antok da Akselberg ble regulert, og kvaliteten på forekomsten er lavere enn forventet i sørlige del i bruddet. Dette gjør at driftsområdene flyttes sørover raskere enn planlagt. Det har også gitt betydelig større mengder sideberg og setter deponikapasiteten under press.

På grunn av langsiktigheten i driften på Akselberg, er det vanskelig å dekke Brønnøy Kalks behov på kort, mellomlangt og langt perspektiv i én detaljregulering. I planinitiativet fra Brønnøy Kalk AS er det derfor foreslått en planprosess som deles i to; en reguleringsendring for å møte de kortsiktige behovene, og en områderegulering for å favne behovene på mellomlang og lang sikt.

En områderegulering brukes av kommunen der det er krav om en slik plan i kommuneplanens arealdel, eller om kommunen finner behov for mer detaljerte områdevisse avklaring av arealbruken enn kommuneplanens arealdel gir. Det primære formålet med områderegulering er at planen skal avklare hovedstrukturene og prinsippene for bruk, vern og utforming av arealer og fysiske omgivelser. Ønskes det mer detaljerte avklaringer for hele eller en del av planområdet, kan det kreves detaljregulering før gjennomføring.

Områderegulering utarbeides i utgangspunktet av kommunen, men kommunen kan likevel overlate til andre myndigheter og private å utarbeide forslag til områderegulering. Dersom private tar initiativ til et samarbeid om en områderegulering, vil det være naturlig at spørsmålet behandles politisk i kommunen før arbeidet starter opp.

Dersom private skal samarbeide med kommunen om områderegulering, vil det være hensiktsmessig å ha en samarbeidsavtale for planarbeidet. Det er ikke krav om en slik samarbeidsavtale, og ikke alltid behov, men ofte vil en slik avtale være viktig og kanskje også nødvendig. Kommunen har ikke anledning til å ta gebyr for områderegulering.

I planinitiativet ber Asplan Viak, på vegne av Brønnøy Kalk AS, om at det foretas en områderegulering i samarbeid med Brønnøy kommune. Dette for sikre behovene til Brønnøy kalk på mellomlang og lang sikt.

Det er avholdt et oppstartsmøte mellom Brønnøy Kalk, Asplan Viak og Brønnøy kommune. Leder samfunn og 3 representanter fra Plan- og utvikling har vært på befaring på Akselberg kalkbrudd. Videre har saksbehandler vært med på et orienteringsmøte en befaring med reindriftsnæringen.

Vurdering:

Kommunedirektøren ser Brønnøy Kalk AS sitt behov for at det blir utarbeidet en områderegulering. Det er ikke naturlig at Brønnøy kommune utarbeider denne områdereguleringen, da kommunen verken har eiendommer eller direkte interesse i foreslåtte planområde. Ingen private har krav på å få behandlet forslag til områderegulering, og kommunen skal vedta oppstart og rammer for planarbeidet på ordinær måte.

Selv om kommunen ikke har direkte interesser i planområdet, mener kommunedirektøren at det bør inngås et samarbeid med Brønnøy Kalk AS om utarbeiding av en områderegulering for Akselberg kalkbrudd, slik det foreslås i planinitiativet. Brønnøy Kalk AS er tross alt en stor og viktig bedrift for Brønnøy kommune.

Dersom det inngås et slikt samarbeid, bør det ligge en avtale til grunn. Det trenger ikke være en omfattende avtale, men den bør avklare fordeling av kostnader og gjennomføringen av arbeidet. Selv om det inngås en samarbeidsavtale har kommunen det formelle ansvaret for planprosess og innhold, og kommunen skal ha en aktiv og bestemmende rolle ved utarbeidelse og innholdet i det forslaget som fremmes til behandling. Fordi kommunen har ansvaret for både rammer, innhold og fremdrift av planarbeidet, må prosessen legges opp som et tett samarbeidsprosjekt mellom kommunen, Brønnøy Kalk og Asplan Viak.